

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Oboroceanu Ion XXXXX, născut XXXXX, originar din r-nul XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 08.08.2017 - 20.11.2017;

instanța de apel: 11.12.2017 - 06.02.2018;

instanța de recurs: 03.04.2018 - 02.05.2018.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 noiembrie 2017, Ion Oboroceanu, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată parțial pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2017, stabilindu-i definitiv lui Ion Oboroceanu o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă în mărime 750 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani și 4 luni.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Ion Oboroceanu a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Ion Oboroceanu la 21 septembrie 2015, în intervalul de timp de la 15:00 până la 15:10, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se în fâșia forestieră din apropierea str. Nicolae Costin, mun. Chișinău, profitând de faptul că Ion Brai în urma loviturilor primite în cadrul unui conflict avut loc anterior între el pe de o parte și Valeriu Șchiopu pe de altă parte, se afla la pământ cu fața în jos, intenționat, în mod deschis, din buzunarul din spate a sorților lui Ion Brai a sustras mijloace bănești în sumă de 2 000 lei, iar din buzunarul față dreapta telefon mobil model „Samsung” în care era introdusă cartela SIM nr. XXXXX la prețul de 500 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2 500 lei.

Astfel, inculpatului i se impută că prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, jaful, *adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

2.1. În ședința de judecată inculpatul Ion Oboroceanu a depus cerere în scris în care a indicat că, recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță pronunțând o nouă hotărâre prin care lui Ion Oboroceanu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, să-i fie numită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 750 unități convenționale, iar cu aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concursul real de infracțiuni, la pedeapsa stabilită, de adăugat în întregime pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04 aprilie 2017, numindu-i pedeapsă definitivă 5 ani și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu amendă 750 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

În motivarea cererii de apel, procurorul a indicat că analizând personalitatea inculpatului, a considerat că pedeapsa numită acestuia de prima instanță cu suspendarea executării ei pe o perioadă de probațiune, este una inechitabilă, instanța dispunând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu a ținut cont de faptul că inculpatul din start nu-și recunoștea vinovăția și nu s-a căit de cele comise până la etapa

dezbatărilor judiciare; a încercat să inducă în eroare organul de urmărire penală prin înaintarea unor versiuni vădit neveridice, ceea ce a creat impedimente în activitatea de investigare a infracțiunii, că anterior acesta a fost în conflict cu legea penală, că echitatea socială a pedepsei poate fi realizată doar atunci când față de persoana care a încălcat legea penală se aplică sancțiunea penală ce corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii comise.

Mai mult, potrivit cazierului penal al inculpatului, anterior, în privința acestuia pe cauza penală nr.2012031221 s-a dispus încetarea urmăririi penale privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) Cod penal, pe temei de nereabilitare. De asemenea, prin sentința Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 04 aprilie 2017, Oboroceanu Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i numită închisoare 1 an și 8 luni cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

Prin urmare, procurorul a indicat că, sistemul degradat de valori a inculpatului poate fi reeducat în rezultatul activităților de corectare comportamentală desfășurate în instituțiile penitenciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cum ar fi, declarațiile inculpatului Ion Oboroceanu, care a recunoscut vinovăția și faptele indicate în rechizitoriu, nu a solicitat administrarea de noi probe și a declarat că, doi ani în urmă, împreună cu mai mulți băieți se aflau în fâșia forestieră, unde Valeriu Șchiopu a inițiat o ceartă cu Ion Brai, după care l-a lovit. Brai Ion a ridicat mâinile acoperindu-și capul, iar el s-a apropiat și din buzunarul din spate a sustras mijloace bănești în sumă de 2 000 lei și telefonul mobil de model „Samsung” la prețul de 500 lei, după care a plecat de la locul faptei. Valeriu Șchiopu l-a ajuns din urmă și a cerut să-i dea și lui bani din suma sustrasă. I-a dat bani după care s-au despărțit. Inculpatul și-a recunoscut vina pe deplin, se căiește sincer, îi pare rău de cele comise și a solicitat aplicarea unei pedepse non-privative de libertate (f.d. 130-131).

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, solicitând ca judecarea cauzei să aibă loc în baza probelor

administrare în cadrul urmăririi penale, culpa acestuia mai este demonstrată și prin declarațiile părții vătămate Ion Brai (f.d. 12); declarațiile martorilor Valeriu Șchiopu (f.d.32-34), Alexandru Botnari (f.d. 36), Nicolae Catan (f.d. 53) Ruslan Catan (f.d.54); raportul de constatare medico-legală nr.4710 din 22 septembrie 2015 (f.d.13); procesul-verbal de ridicare din 21 septembrie 2015 (f.d. 15); procesul-verbal de examinare din 22 septembrie 2015 (f.d. 16); procesul-verbal de confruntare din 01 octombrie 2015, petrecută între bănuitul Valeriu Șchiopu și partea vătămată Ion Brai (f.d.37-39); procesul-verbal de confruntare din 07 octombrie 2015, petrecută între bănuitul Ion Oboroceanu și partea vătămată Ion Brai (f.d.40); procesul-verbal de confruntare din 19 octombrie 2015, petrecută între bănuitul Ion Oboroceanu și bănuitul Valeriu Șchiopu (f.d.41).

Astfel, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele procurorului, or, instanța de judecată a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Ion Oboroceanu, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, de personalitatea dânsului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana acestuia.

Cu referire la revendicarea în privința lui Oboroceanu Ion (f.d. 19-20) a fost intentată cauza penală nr.2012031221 în temeiul art. 188 alin. (2) Cod penal, în prezenta cauză penală învinuirea este adusă în temeiul art. 187 alin. (2) Cod penal, astfel că infracțiunea nu este similară. Mai mult, procesul în cauza penală nr.2012031221 a fost clasat în legătură cu retragerea plângerii de către partea vătămată, neexistând o sentință de condamnare în privința inculpatului. La fel, la acea etapă inculpatul era minor (16 ani).

Subsecvent, instanța de apel a indicat că, instanța de fond just a stabilit că în privința inculpatului Ion Oboroceanu, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, este echitabilă aplicarea pedepsei cu închisoarea de la 3 ani și 4 luni până la 4 ani și 8 luni, cu (sau fără) amendă în mărime de la 375 la 750 unități convenționale, determinate potrivit art. 364¹ alin.(8) din Cod de procedură penală, stabilindu-i o pedeapsă cu închisoarea pentru un termen de 3 ani și 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă în mărime 750 unități convenționale. Mai mult, instanța de fond întemeiat a reținut și faptul că potrivit art. 64 alin. (2) Cod penal, (în redacția până la modificările operate prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016), amenda se stabilește în unități convenționale. Unitatea convențională de amendă este egală cu 20 de lei.

Relevant la capitolul stabilirii pedepsei fiind și faptul că infracțiunea în speță, a fost comisă la 21 septembrie 2015, adică anterior adoptării sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2017, prin urmare, circumstanțele descrise supra indică că prima instanță întemeiat a considerat necesar de a adăuga parțial la pedeapsa aplicată pedeapsă care nu a fost executată din considerentele aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani, 4 luni și 14 zile, stabilindu-i definitiv lui Ion Oboroceanu o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă în mărime 750 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani și 4 luni.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia privind suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatului cu stabilirea perioadei de probațiune, or, conform art. 90 alin. (1), (2) și (6) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

În concluzie instanța de apel a menționat că, inculpatul se căiește sincer de cele comise și le regretă, are o vârstă fragedă, prin urmare suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod penal, prin care solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, procurorul susține că, instanța de apel nu a indicat motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, mai mult, consideră ca pedeapsa aplicată de către instanțele de fond este prea blândă și nu își va atinge scopul.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, recursul declarat este fondat în drept și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la temeiurile de drept prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, indicate de către recurent, Colegiul penal susține că, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Astfel, Colegiul penal indică că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent. Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Cu referire la temeiul de declarare a recursului ordinar și anume instanța de apel aplicat inculpatului pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, Colegiu penal menționează că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

În situația în care conform rechizitoriului circumstanțe agravante pentru inculpat nu au fost stabilite, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61, 75, 84 alin. (1), 90 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei

recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, *se stabilește pedeapsa și în cazul în care conform alin. (1)-(3), după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.*

La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (pct. 2. și 4.1. din decizie).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând

formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) ale Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea CtEDO Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat. Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții

de Apel Chișinău din 06 februarie 2018, în cauza penală în privința lui *Oboroceanu Ion XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *30 mai 2018*.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan